

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Column Jan van Ginkel

Mens en dier

De afgelopen vorstperiode heb ik rond Orvelte het stroompje en de diepliggende slotjes afgespeurd naar watervogels. Doordat er vrijwel overal ijs lag, werden die gedwongen te gaan naar windwakken, stuwjes en kwelstenen waarin open water kansen bood op wat te eten. Ondanks de vorst wist de zon de luwe en beschenen sloottaluds zodanig op te warmen dat ook daar het nodige viel op te scharrelen. Af en toe zwerft er een ijsvogel in onze buurten, maar die heb ik in deze weken niet aangetroffen. Net zo min als een waterspreeuw, een incidentele gast uit Noord-Europa. Die vertoeft hier normaliter niet, maar zou kunnen meegevoerd zijn door de straffe oostenwind. Je weet maar nooit. Ik heb mij heerlijk vermaakt met watersnippen die op diverse plaatsen langs onder meer de Kromboom en de Holsdiek rondscharrelden in ondiep stromend water. Tot mijn grote geluk heb ik ook een half uur oog in oog gestaan met een houtsnip, druk doende om op de rand van een steile houtwal zijn kostje bij elkaar te scharrelen. En dan die zo op het oog kleumende zilverreiger...

Watersnip bij de stuw aan de Schapendrift

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Houtsnip aan de Kromboom

Ik las vandaag in de krant (Volkskrant 6 maart 2018) dat in Rotterdam een blauwe reiger is geroosterd door een hongerige dakloze. De poten van de vogel worden in de curiosa-collectie van het Rotterdams Natuurmuseum opgenomen. Ongetwijfeld zijn mens en dier slachtoffer geweest van de snijdende kou. Ik voel met de man mee. Ook ik oogst uit de natuur, paddenstoelen en vruchten, maar ik ben ook niet vies van een nog redelijk gave haas, ree of fazant die ten offer is gevallen aan het verkeer en waarvan nog een smakelijk stukje vlees valt klaar te maken. Nou zit het met de reeën rond Orvelte wel goed en vallen er hier, voor zover ik weet, maar zeer af en toe doden door het verkeer. Helaas is het aantal plaatsen rond Orvelte waar ik nog hazen weet te zitten drastisch afgenomen. Dat heeft niets met verkeersdoden te maken, maar alles met de verschraving van het voedselaanbod en het verdwijnen van rust- en schuilplekken op het platteland. Dat doet mij pijn, samen met de verdwijning van veldleeuweriken, patrijzen, Kievieten en nog handenvol weide- en akkervogels waarop ik, nu het voorjaar zal losbarsten, verlangend zit te wachten. Mijn pijn is die van Jantien de Boer zoals zij die in haar boek *Landschapspijn* beschrijft.

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Grote zilverreiger aan het 'Veenstroompje'

Gedeputeerde Jumelet heeft onlangs zijn standpunt over natuur helder verwoord. In het kader van het provinciaal programma Natuurlijk platteland formuleert hij hoe de provincie omgaat met de afwegingen tussen natuur, landbouw en recreatie. Opvallend is zijn visie die als volgt is opgeschreven (citaat uit Dagblad van het Noorden, 21 febr. 2018): *"Natuur is geen doel op zich. Natuurbescherming en natuurbehoud zijn belangrijk, maar natuur mag ook als decor dienen, want we leven in dat decor"*. Het gevolg van dit 'decordenken' is dat planten en dieren, die evenveel recht hebben om in dit decor leven, verdreven worden door ons (in mijn ogen onmatige) gebruik van dat decor. Ik vind het arrogant te stellen dat natuur geen doel op zich is. Het is beweren dat de aarde haar waarde alleen ontleent aan het bestaan van de mens. Wie zijn wij om zo exclusief en elitair te denken?

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Orveltejournaal

Er zijn zo veel mogelijkheden om samen op te trekken met de natuur. Zonder dat het zo ver komt dat wij massaal reigers moeten gaan roosteren. Waarom niet meer ontzag en respect voor flora en fauna (en bodem en waterhuishouding)?

Langzaam maar zeker ontstaat er een stroming in landbouw en wetenschap die gekenmerkt wordt door 'natuurinclusief denken'. Dat is echt iets anders dan het sparen van de kool en de geit zoals dat nu gebeurt. Dat is de natuur als uitgangspunt nemen en de krachten die daarin werkzaam zijn waar mogelijk (!) inzetten bij een duurzaam gebruik van de natuurlijke hulpbronnen. Voor natuurinclusief wonen, werken en recreëren, bieden delen van Drenthe, en zeker het landschap rond Orvelte veel aanknopingspunten, maar hoe lang nog?

Zoals de afwegingen tussen natuur en recreatie nu worden gemaakt, zal het natuurdecor steeds doodser worden. Dat weten aan het provinciaal programma meewerkende organisaties als Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten als geen ander.

Wetenschappelijk is onomstotelijk vastgesteld dat de achteruitgang van de verscheidenheid in de natuur (biodiversiteit) sterk en snel plaatsvindt, ondanks de bescherming van natuurgebieden. Want die rammelt onder druk van onder meer recreatiebelangen. Aangetoond is dat, naast de chemische verontreiniging met CO₂, fosfaat en ammoniak, die druk ook te wijten is aan het beleid waarin aan natuur nergens de waarde wordt toegekend die zij van nature heeft. Jumelet: *Natuurlijk platteland is zo opgezet dat niet alleen de natuur, maar ook de landbouw en recreatie er beter van worden*".

Nou, ik geef je op een briefje dat deze denkwijze de natuur alleen maar meer schade toe zal brengen.

PS Toch blijf ik optimistisch, gestimuleerd door mijn belevenissen van de afgelopen tijd. Graag laat ik u hiervan meegenieten met de in de tekst verwerkte foto's.